

Daria GHIU

Fete cuminți la MNAC

La Muzeul Național de Artă Contemporană, în expoziția „Good Girls“, deschisă între 20 iunie și 29 septembrie, expun peste 60 de artiste - din România, Franța, Germania, Estonia, Turcia, Rusia, Ungaria, Israel etc. Din generații diferite, încât pot fi regăsite atât nume ca acela al influentei pictorițe interbelice Cecilia Cuțescu-Storck (n. 1879), cât și acela al Irinei Broboană (n. 1986). Atât de multe lucrări pe cele două etaje, încât pauzele de reflecție ale privitorului nu pot fi lungi; iar, la un moment dat,

cele trei mari teme - memorie, dorință și putere - se intersectează fără voie, în mintea vizitatorului. Atât de diferite valoric lucrările expuse, încât ai impresia unui slalom printre obstacolele unui joc aflat simultan la niveluri diferite. Multă pictură - de la tablourile unui pop-art postcomunist bucureștean, la cele realist fotografice, un figurativ bine învățat, dar nedistilat, care nu sare încă de pe băncile școlii. Multă artă video, fotografie, instalație, obiect. Printre lucrările de vîrf ale expoziției se află video-ul *Lovely Andrea* (2007) al artistei germane Hito Steyerl, care merge la Tokyo pe urmele unei fotografii de-acum douăzeci de ani, în care ea însăși e protagonista unui act bondage. De asemenea, lucrările neobosite ale Anettei Mona Chișă și Lucia Tkáčova. Iar întâlnirea cu artista Ana Lupaș, figură importantă a artei conceptuale românești, a anilor '70, și un personaj-cheie care a format la Cluj multe generații de artiști, este în sine un eveniment: lucrările Anei Lupaș sînt rareori scoase la vedere.

Curatoarea „Good Girls“, Bojana Pejić, născută la Belgrad în 1948, este o cunoscută personalitate a scenei de artă internațională care, după 1990, și-a consolidat reputația realizând expoziții itinerante de mari dimensiuni, precum „After the Wall - Art and Culture in Post-Communist Europe“ în 1999 (printre artiști români, Dan Perjovschi și Grupul SubREAL) ori show-ul-mamut „Gender Check. Feminity and Masculinity in the Art of Eastern Europe“, în 2008, la MUMOK, în Viena. Din România expuneau atunci Corneliu Baba (surpriză!), Geta Brătescu, Alexandra Croitoru, Ion Grigorescu, Paul Neagu, Lia Perjovschi și Marilena Preda Sânc. Expozițiile Bojanei Pejić vin în deja tradiția post-'89, a proiectelor curatoriale de cercetare „în teritoriu“, care recuperează ceea ce s-a aflat „dincolo de Zid“ și care scriu astfel noua istorie a artei postcomuniste, avînd grijă să lase în urmă consistente instrumente de lucru, cum este cazul, de exemplu, al impresionantului „Gender Check. Art and Theory in Eastern Europe“. Nu este de mirare că expoziția de la MNAC, al cărei sîmbure pare că a apărut odată cu explorarea „femininului“ pentru „Gender Check“, va beneficia atît de o publicație cît și de un eveniment conex, un simpozion internațional, pe 27 și 28 septembrie. Expoziții enciclopedice, fără restricții, proiectele curatoriale ale Bojanei Pejić se construiesc mai degrabă prin acumulare, generos, fără autoritate. Sau, mai bine spus, cu autoritatea disimulată a celei care așază alături, deloc disciplinat, lucrări care trebuie să facă față unor vecinătăți în aparență puțin probabile.

Titlul expoziției face ironic referire la „fetele bune“ ale artei, docile, fetele care trebuie „să facă frumos“ sau, din contră, să fie furioase la comandă. Fetele care se pricep mai bine la anumite teme, medii, texturi și ar trebui să lase pentru *bad boys* subiectele „tari“. Fetele care sînt strecurate uneori într-un *show* doar pentru că trebuie reprezentate, nu și pentru că ele ar cîntări foarte mult. Și, iată, „Good Girls“ este expoziția exclusiv a artistelor și a curatoarelor (co-curatoarea expoziției este Olivia Nițîș), care te lasă pe alocuri nedumerit și cu o întrebare pe buze: este nevoie de o expoziție-„rezervație“ de artiste, pentru a le înțelege mai bine practica, forța? Este, cu siguranță, o expoziție în care se formează noile ierarhii, între generații, dar de același sex.

Subiectul infinit „Good Girls“ nu poate fi închis, fără a aminti trei dintre artistele regăsite acolo, puternice și discret actuale. Așezată la geam, cu vedere către Catedrala Mîntuirii Neamului, în plină înălțare, lucrarea Cristinei David te proiectează - poetic, înțelept - în prezent: „Ne căutăm pe orizontală“, scrie pe fereastră, un pic mai sus de linia orizontului, pe cerul încă liber, neatins încă de nici o verticală. Alături, artista ne permite să intrăm în spațiul său intim și să-i citim corespondența: o vedere de la, către vărul său proaspăt călugărit care constată că ea, Cristina, „încă“ se caută pe orizontală, aparține încă lumii.

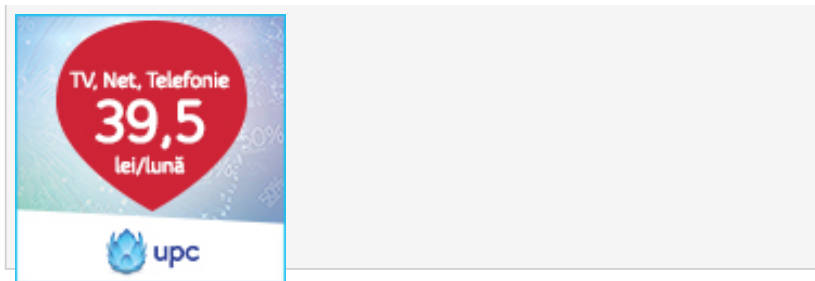
Cea de-a doua artistă este Alexandra Croitoru. Lucrarea pe care a produs-o special pentru această expoziție este în conjuncție cu interesul ei față de Brîncuși și cultul (de multe ori abuziv) al acestuia în România și intersectează de asemenea „zona evenimentelor și serbărilor populare cu tentă naționalistă, organizate, printre alții, de Laurian Stănescu“ - așa cum declară artista. Alexandra Croitoru a realizat o adaptare muzicală după o cugetare despre viața a lui Constantin Brîncuși. Cîntecele se aude difuz în mai multe zone ale expoziției, iar, la un moment dat, poate deveni sîcîitor; e muzica imnului României, pe îndemnul înălțător-ironic al lui Brîncuși: „Deșteaptă-te om / Pe drumul bun pornește / Învinge trîndăvia și lenea ce te oprește / Tu ca vulturul te-avîntă spre sferile senine / Darul lumii cîntă / Uită-te pe tine!“ Brîncuși, cel care devine la tot pasul subiect de știri, cel a cărui donație, Statul român (prin vocile unui Sadoveanu și Călinescu) a refuzat-o în 1951, cel despre ale cărui oseminte Laurian Stănescu spune că vor fi repatriate curînd.

Într-un loc întunecat, pe o măsută, într-un biblioraft, se află un interviu preluat din revista *Idea artă+societate*. Este un dialog mai vechi cu artista Ioana Nemeș, pe care scena artei românești a pierdut-o mult prea devreme, în 2011, la doar 32 de ani. Ea este a treia artistă despre care vorbim, prezentă la MNAC doar cu acest interviu. La o zi după deschiderea „Good Girls“, pe 21 iunie, a fost inaugurată în spațiul-anexă al muzeului, Salonul de Proiecte, o expoziție dedicată Ioanei Nemeș, „Sometimes We Should't Pretend Everything is OK“. Concepută de Alexandra Croitoru și Magda Radu, expoziția s-a concentrat asupra unuia dintre cele mai îndelungate proiecte ale artistei, seriile de „Evaluări lunare“ (2003-2011), o lucrare tranșantă care pornește de la viața cotidiană, observată printr-un sistem personal de reguli și parametri. Cînd parcurgi modurile atît de diferite în care Nemeș își conceptualizează propriul timp, ești conștient că te afli în mijlocul unei drame din care tu însuși faci parte. Sînt monumentele zilelor care trec, de culori diferite, mai vii sau mai terne, uneori transparente și lăsate fără nici o notație, zile în care te reflecti chiar tu.

Coincidență sau nu, un proiect curatorial care privilegiază una dintre artistele expoziției colective „Good Girls“ nu este deloc întîmplător. Ioana Nemeș, cu rădăcini adînci în opera unei artiste conceptuale ca Geta Brătescu, dar și în „egografiile“ contemporane, a cristalizat timpul prin sondarea propriei subiectivități. „Fetele cuminți“, cum sînt tentați să le numească unii critici de artă, *good girls* te plasează în mijlocul intersecției a numeroase drumuri artistice care au ajuns deja sau poate vor ajunge într-un punct al consacării.

Daria Ghiu este critic de artă

Foto: Ș. Sava

Like 1

Share 1

Promotivă de aniversare UPC

50% reducere timp de 6 luni la pachetul de 3 servicii - 127 canale TV digitale, net 200Mbps, modem wi-fi și telefonie nelimitată. Doar 39,5 lei/lună.

0 comentarii 872 vizualizări

© Toate drepturile rezervate Adevărul Holding 2011

Știri

Femei

Servicii

Știință și cultură

Aplicații mobile

[Adevărul](#)
[Adevărul.es](#)
[Adevărul.it](#)
[Adevărul Moldova](#)
[Click!](#)
[Foreign Policy](#)

[Click! pentru Femei](#)
[Click! Sănătate](#)
[OK! Magazine](#)
[Click! Poftă Bună](#)

[AdevărulShop](#)

[Historia](#)
[Dilema veche](#)
[Știință și tehnică](#)

[Adevărul iPhone](#)

Soluție implementată de Tremend

